

Een onderzoek naar de effecten van een gedraggerichte interventie op de efficiëntie in het VSO Cluster 4

Gepubliceerd: 21-09-2009 Laatste bijgewerkt: 06-05-2024

Het doel van deze studie is te onderzoeken wat de effecten zijn van een klassenmanagementprogramma, het Taakspel, op het functioneren van leerlingen en op de interactie tussen leerlingen en leerkrachten in het VSO cluster 4. Verwacht wordt dat door...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Psychiatrische en gedragssymptomen NEG
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON35453

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Beter Leren in Cluster 4 (VSO)

Aandoening

- Psychiatrische en gedragssymptomen NEG

Synoniemen aandoening

emotionele en gedragsproblemen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Yulius (voorheen RMPI-de Grote Rivieren)

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Effectstudie, Gedragsproblemen, Leerkrachten, Onderwijs

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De belangrijkste variabelen die in deze studie worden onderzocht hebben betrekking op de ontwikkelingen in functioneren van leerlingen en het welzijn van leerkrachten. Ontwikkelingen in de Taakspelconditie worden vergeleken met ontwikkelingen in de controleconditie. Er wordt gekeken of de gedragsproblematiek van leerlingen in de Taakspelconditie, gemeten met het Problem Behavior in Schools Interview (PBSI) en met observaties, afneemt en of het geobserveerde taakgericht gedrag van de leerlingen toeneemt. Ook wordt gekeken of de tijd die de leerkracht aan instructie besteedt, zoals gemeten met audiorecordings, toeneemt en of de leerkrachten zich volgens scores op de Teacher Efficacy Scale en de Utrechtse Burn Out Scale voor Leraren (UBOS-L) competent en minder belast voelen. Ook wordt onderzocht of de leerkracht-leerlingrelatie, zoals gemeten met de Vragenlijst Interpersoonlijk Lerarengedrag (VIL), de Leraar-Leerling Relatie Vragenlijst (LLRV) en observaties, verbetert. Ook wordt onderzocht of docenten zich competent en minder belast voelen door invoering van Taakspel, en of de uitstroom van docenten afneemt.

Secundaire uitkomstmaten

nvt

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De druk op het cluster 4 onderwijs is de afgelopen jaren enorm toegenomen; het aantal zorgleerlingen dat zich voor deze onderwijsvorm aanmeldt is verdubbeld en de wachtlijsten breiden zich uit. Het geven van effectief onderwijs aan cluster 4 leerlingen is problematisch. De psychiatrische stoornis en de daarmee frequent voorkomende comorbide gedragsproblematiek van de leerlingen hebben veel impact op de klassensituatie. De leerkracht is overmatig veel tijd kwijt aan het herstellen van orde en heeft als gevolg daarvan minder tijd om de leerlingen instructie te bieden. Er bestaat grote behoefte aan effectieve middelen die de leerkracht in staat stellen om effectief les te geven, zonder dat in de klas alle aandacht uitgaat naar de gedragsproblemen van de leerling. Het klassenmanagementprogramma Taakspel, wordt op regelmatige basis ingezet in het cluster 4 onderwijs. Effecten van deze interventie zijn in het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) cluster 4 nog niet onderzocht.

Doel van het onderzoek

Het doel van deze studie is te onderzoeken wat de effecten zijn van een klassenmanagementprogramma, het Taakspel, op het functioneren van leerlingen en op de interactie tussen leerlingen en leerkrachten in het VSO cluster 4. Verwacht wordt dat door invoering van Taakspel de gedragsproblematiek van leerlingen vermindert, leerlingen meer tijd met de lestaakzaamheden bezig zijn, de leerkracht meer tijd heeft om instructie te bieden en zich competenter voelt, en de leerkracht-leerlingrelatie verbetert.

Onderzoekopzet

De effecten van Taakspel worden getoetst door Taakspelscholen met controlescholen voor VSO cluster 4 te vergelijken. Op vijf momenten gedurende de onderzoeksperiode (anderhalf schooljaar) vinden metingen plaats, waarbij leerkracht- en leerlingrapportages worden verzameld. Gedurende de onderzoeksfase vinden in de klas vijf observaties van leerling en leerkracht plaats, evenals vijf audiorecordings van leerkrachten. Ook wordt drie keer een vragenlijst door de ouders van de leerlingen ingevuld.

Onderzoeksproduct en/of interventie

Het Taakspelprogramma wordt (ruim) een jaar uitgevoerd op de scholen in de interventieconditie. Taakspel wordt geïmplementeerd op deze scholen als onderdeel van het reguliere curriculum. De leerkrachten spelen drie keer in de week Taakspel. Leerkrachten worden voorafgaand aan Taakspel getraind en krijgen maandelijks coaching in het correct uitvoeren van het programma. Taakspel bouwt zich op van de introductiefase (drie keer per

week tien minuten spelen) naar de generalisatiefase, waarbij de regels van Taakspel ook gelden buiten de Taakspellessen om.

Inschatting van belasting en risico

Leerlingen en leerkrachten vullen vijf keer een vragenlijst in. De vragenlijstinvulling door leerlingen duurt ongeveer twintig minuten en kan voor de leerlingen tijdens de lessen plaatsvinden. Ouders vullen drie keer een vragenlijst van ongeveer twintig minuten in (de eerste keer duurt de invulling dertig minuten) . De vragenlijstinvulling door leerkrachten duurt in totaal twee uur per keer voor de gehele klas. Vijfmaal gedurende het onderzoeksjaar vindt er een observatie in de klas plaats, waarbij een onderzoeksassistent in de klas plaatsneemt. Ook vindt vijfmaal een audiorecording van de leerkracht plaats.

Contactpersonen

Publiek

Yulius (voorheen RMPI-de Grote Rivieren)

Mathenesserlaan 2010
3014 HH Rotterdam
NL

Wetenschappelijk

Yulius (voorheen RMPI-de Grote Rivieren)

Mathenesserlaan 2010
3014 HH Rotterdam
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

All children attending the participating schools for Special Education will be included, as well as their parents and teachers.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Geen

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	01-09-2009
Aantal proefpersonen:	1070
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 21-09-2009

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen
Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Goedgekeurd WMO

Datum: 09-12-2010

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen
Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL28706.097.09
Ander register	TC=2123